

Ministeren for Grønland (Lindberg): For at undgå misforståelse må jeg måske gøre det ærede medlem hr. Elias Lauf opmærksom på, at det forslag, jeg omtalte til løsning af problemet med bekæmpelse af spækhuggerne, ikke er fremsat af ministeriet for Grønland, men er fremsat af hvalfangerkaptajn Johs. Larsen.

Jeg er bekendt med den belastning, der er af erhvervslånefonden for Grønland. Jeg mener derfor også, andre løsninger kan tages op, og jeg vil meget gerne være med til at overveje sådanne løsninger, når landsrådet måtte have drøftet sagen og fremkommer med forslag i så henseende.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Rosing* til ministeren for Grønland:

„Hvad agter ministeren at foretage sig for at ændre den nuværende, helt urimelige ordning, hvorefter de grønlandske folketingsmandater ved folketingsvalg kan komme til at stå ubesat over længere perioder?“

Rosing: Som bekendt har Grønland først fået repræsentation i folketinget ved grundloven af 1953 og den dertil knyttede grønlandske valglov fra samme år. Ifølge denne lovs kap. I § 3 vælges folketingsmedlemmerne for 4 år, regnet fra den almindelige valgdag i den øvrige del af riget, bortset fra Færøerne.

Ordningen fremstilles klart i bemærkningerne til lovforslaget om folketingsvalg i Grønland, som jeg vil tillade mig at citere:

„Med hensyn til spørgsmålet om valgperioden for de grønlandske medlemmer foreslås det, at denne følger valgperioden for de øvrige medlemmer af folketinget, således at de grønlandske folketingsmedlemmers mandater bortfalder, samtidig med at der afholdes nyvalg i den øvrige del af riget. Dette vil medføre, at Grønland i tiden fra den almindelige valgdag, og indtil nyvalg har kunnet afholdes i Grønland, vil stå uden repræsentation. Man går ud fra, at folketinget i dette tidsrum kun vil behandle sager, der er af interesse for den grønlandske befolkning, såfremt disse sager er absolut hastende.“

Denne bemærkning må forstås sådan, at der — i tilfælde af at der udskrives et folketingsvalg i den øvrige del af riget — først skal foretages valg i Grønland, når de lokale forhold tillader det, hvorved Grønland kan komme til at stå uden repræsentation i lang tid. Vi må være forberedt på, at der bliver røre i Grønland herom.

Da hverken landsrådsforhandlingerne i 1956, 1957 eller 1958 tyder på, at landsrådet er bekendt med de omtalte bemærkninger til lovforslaget, specielt om denne fortolkning af § 3, vil jeg spørge den højtærede minister, om dette er rigtigt. Er det tilfældet, vil jeg betragte det som en forsummelse fra ministeriets side, idet jeg går ud fra, at landsrådet omgående ville have reageret og protesteret mod denne camouflerede og haltende lovgivning, som stadig ifølge grundloven giver den grønlandske befolkning en rettilighed, der for en tid kan fratages den.

I disse år, hvor de grønlandske problemer i sammenligning med tidligere tid svulmer op, og hvor nye retningslinjer er ved at trækkes for fortsættelsen af den igangværende udvikling, er det utænkeligt for mig og den grønlandske befolkning, at bemærkningernes forudsætning om, at det høje ting kun rent undtagelsesvis vil behandle grønlandske sager i en repræsentationsløs periode, kan holde i praksis. Jeg vil derfor bede den højtærede minister tage initiativet til at søge loven ændret, så de uheldige virkninger i videst muligt omfang afbødes, og jeg kan tilsige vor medvirken til en eventuel forhandling herom.

Ministeren for Grønland (Lindberg): Baggrunden for det ærede medlems spørgsmål er bestemmelsen i lov om folketingsvalg i Grønland, lov nr. 173 af 5. juni 1953 § 5, stk. 3, hvori det bestemmes, at det ved kongeligt åbent brev om folketingsvalgs afholdelse kan overlades til landshøvdingen at fastsætte en anden dag til valgets foretagelse end den for det øvrige rige bestemte. De geografiske forhold i Grønland vil jo medføre, at der i forbindelse med udskrivning af valg inden for 4 års perioden vil opstå vanskeligheder med at nå udfærdigelsen af valglisten, anmeldelse af kandidater og de mange praktiske detaljer, som er nødvendige for tilrettelæggelsen af et folke-